

Uppföljning av åtgärdsplan 2020 barn och familjeenheten tertial I

Sammanfattning

Socialnämnden fattade beslut om en åtgärdsplan för barn och familjeenheten och för barn och ungdomsvården i samband med beslut om internbudgeten för 2020. Rapporten redovisar genomförda aktiviteter och egenkontroller. Efter uppföljning av åtgärdsplanen har risken sänkts för två identifierade risker, placerade barn i jourhem/familjehem samt verksamhetsuppföljning och utveckling. Antalet vakanta tjänster som ska ersättningsrekryteras kvarstår på hög nivå. Fem nya tjänster som seniora socialsekreterare är rekryterade, de sista tillträder i augusti. Rekrytering av familjehem har skett i snabbare takt än förväntat vilket leder till lägre kostnader för placeringar.

Bakgrund

Socialnämnden beslutade om en åtgärdsplan för barn och ungdomsvården och för barn och familjeenheten i samband med beslut om internbudget för socialnämnden. Anledningen till åtgärdsplanen var dels brister i kvalitet och ett stort budgetöverskridande för barn och unga. Kommunstyrelsen (KS) beslutade i tertialbokslut 2 för 2019 att ge socialnämnden i uppdrag att kontinuerligt återkomma med rapporter om personalsituationen inom socialtjänsten och utvecklingen inom barn och ungdomsvården. Uppföljning av åtgärdsplanen ingår som en del av socialnämndens ordinarie månadsrapporter respektive tertialrapporter och ärendet anmäls till KS.

Uppföljning av åtgärdsplan

I förslaget till åtgärdsplan ingår de brister i kvalitet och effektivitet som i riskanalysen har bedömts vara signifikanta eller kritisk d.v.s. är gul eller röd i nedanstående figur. Riskerna kommer att bedömas allteftersom åtgärderna och tillhörande aktiviteter genomförs.

Allvarlighetsgrad Sannolikhet	1 Mindre	2 Måttlig	3 Betydlig	4 Hög
4 Sannolik	4	8	12	16
3 Möjlig	3	6	9	12
2 Mindre sannolik	2	4	6	8
1 Osannolik	1	2	3	4

Grön = låg/acceptabel risk d.v.s. normal situation: 1-3. Gul = signifikant/medium risk, åtgärder vidtas efter djupare analys 4-6. Röd = en kritisk, oacceptabel risk, åtgärder vidtas omedelbart: 9-12.

I kolumnen med rubriken status åtgärder i tabellen nedan, anges om åtgärderna, det vill säga de aktiviteter som är kopplade till åtgärderna, pågår och hur de följer tidplanen. Det illustreras med stoppljus där rött betyder försenad, gult betyder risk för försening och grönt att tidplanen följs.

Mål	Risk nr	Kvalitetsområde - identifierade risker	Risk-nivå	Åtgärd	Status åtgärder	Indikator
Bästa utveckling för alla						
FOKUSOMRÅDE SOCN: Barn och vuxna med social problematik och/ eller funktionsnedsättning som är i behov av stöd, ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. De som är i behov av stöd ska vara delaktiga och erbjuds individanpassade insatser som hjälper.						
1 Självbestämande och integritet						
	1.1	Barns delaktighet. Risk för att barns delaktighet och självbestämmande inte beaktas i tillräckligt hög grad.	◆	Säkerställa barns delaktighet. Säkerställer att samtliga barn kommit till tals enskilt i samtliga skeden i handläggningen.	Pågår ●	Andel barn som kommit till tals under förhandsbedömning Andel barn som varit delaktiga i enskilt möte under utredningstiden Andel barn som deltagit i enskilt möte under uppföljning av insats
2 Trygghet och säkerhet						
	2.1	Stöd och skydd. Risk för att barn inte får det stöd/skydd som de behöver i tillräckligt hög utsträckning.	◆	Säkerställa att skyddsbedömning görs. Kontinuerligt följa upp om skyddsbedömningar genomförs. Inleda utredning. Säkerställa att vi inleder utredning på alla barn som har bevittnat eller utsatts för våld.	Pågår ● Pågår ●	Andel skyddsbedömningar av barnets omedelbara skydd vid anmälan. Andel inledda utredningar där barn har bevittnat eller utsatts för våld
	2.2	Placerade barn i jourhem/familjehem. Risk för bristande kvalitet i vård av placerade barn.	■	Säkerställa god kvalitet av vård i jourhem/familjehem. Säkerställa att vården för barn placerade i jourhem/familjehem är av god kvalitet.	Pågår ●	Antal vårddygn som överstiger 6 månader för barn placerade i jourhem Andel barn placerade i familjehem som har fått tala enskilt med en barnsekreterare minst 4 gånger per år

Mål	Risk nr	Kvalitetsområde - identifierade risker	Risk-nivå	Åtgärd	Status åtgärder	Indikator
Maximalt värde för skattepengarna.						
FOKUSOMRÅDE Nackabor erbjuds insatser av utförare och anordnare med hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.						
3 Kunskapsbaserad verksamhet						
	3.1	Bristande uppföljning och måluppfyllelse. Risk för bristande uppföljning av insatsers effekter för varje barn.		Implementera framarbetat målarbete. Evidensbaserat arbetssätt med mål, måluppföljning och måluppfyllelse för varje barn.	Start 1 feb 	Andel barn med dokumenterade mål
Helhetssyn och samordning						
	4.1	Helhetssyn och samordning. Risk för ineffektiv ledning och styrning som leder till otydliga prioriteringar som påverkar kvaliteten för barn.		Samordna och tydliggöra roller och uppdrag - Alla barn är allas ansvar och fokus ligger på att samspela för barnets bästa.	Pågår 	Medarbetarundersökning: Index utifrån arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt (a8), arbetsförutsättningar nå målen (b10), prioritera rätt saker (d6), hamnar mellan stolarna (d7), organisera arbetet effektivt (d24) och samspelar effektivt (d25)
				Utveckla kvalitetsarbetet. Implementera enhetens kvalitetsarbete.	Pågår 	Medarbetares upplevda delaktighet i kvalitetsarbetet. Kunskap om vilka egenkontroller som berör den verksamhet medarbetaren arbetar i.
5 Effektivitet						
	5.1	Verksamhetsuppföljning och utveckling. Risk för otillräcklig koppling mellan verksamhetsuppföljning och ekonomi.	 sänkt risk fr april	Utveckla uppföljning av verksamhet. Ta fram modell för att använda verksamhetsmått som stöd för den ekonomiska analysen.	Pågår 	Uppföljning av verksamhetsmått som stöd för den ekonomiska styrningen.
				Ekonomi. Ökad ekonomisk kompetens och förutsättningar för analys och medvetna beslut utifrån en sammantagen bild för ekonomi och verksamhet	Pågår 	Uppföljning av nyckeltal och mått på olika nivåer. Framtagen struktur för uppföljning och ekonomistyrning.

Mål	Risk nr	Kvalitetsområde - identifierade risker	Risk-nivå	Åtgärd	Status åtgärder	Indikator
	5.2	Kontinuitet. Hög personalomsättning och bristande kontinuitet för barnen		Rätt bemanning och rätt kompetens - Rekrytera personal utifrån kompetens och erfarenhet som svarar mot målgruppens behov	Pågår 	Antal vakanta tjänster som håller på att/ eller som ska ersättningsrekryteras Personalomsättning Andel socialsekreterare med socionomutbildning med x antal års erfarenhet av barnutredningar. Andel inhyrd personal i förhållande till rätt* bemanning.
				Förbättrad introduktion. Säkerställa trygg och effektiv introduktion till Nacka och till arbetet för att nyanställda socialsekreterare snabbt ska ha förutsättningar att bidra med sin kompetens till fullo.	Pågår 	Pulsmätning medarbetarundersökning: fokus Attraktiv arbetsgivare: Jag kan rekommendera andra att söka jobb på min arbetsplats (b7) Nacka kommun är en arbetsgivare som har gott anseende/gott rykte (e1) Pulsmätning medarbetarundersökning: bra introduktion: När jag anställdes fick jag en bra introduktion till mitt arbete (i1) och När jag anställdes fick jag en bra introduktion till Nacka kommun (i2) Antal medarbetare anställda inom de senaste 6 månaderna, d.v.s. i introduktion.

Bästa utveckling för alla

Barns delaktighet

Pågående aktiviteter syftar till att öka barns delaktighet i alla delar inom barn- och ungdomsvården. I samtliga grupper pågår ett arbete för att göra barn delaktiga utifrån de olika behov barn har och utifrån de lagar som ramar in verksamheterna. De barn som inte kommit till tals i förhandsbedömning är i stor utsträckning barn där utredning inletts och där barnsamtal blir aktuellt i utredningsskedet. Andra situationer är där telefonkontakt skett med föräldrarna och anmälan inte varit av allvarlig karaktär. I vissa fall har föräldrarna inte velat att socialsekreterare har samtal med barnet. Resultat av indikator följs i arbetsgrupper och ger underlag till resonemang om förändrade arbetssätt. Utredning och uppföljning 0 till 18 år, som

har merparten av utredningarna och uppföljningarna, har genom studiebesök ökat kunskapen kring hur barn kan göras mer delaktiga. En modell, för systematiskt arbete med barns delaktighet, är inhämtad från Upplands-Bro och ett arbete kring modellen är påbörjad. Det pågående arbetet har inneburit att socialsekreterare tar initiativ till var man kan träffa barn nu i tider av Corona. Till exempel har kartor ritats upp med bra lekplatser där barnsamtal med fördel kan genomföras och där man exempelvis kan rita i sanden som ett arbetssätt. Hur vi ska förverkliga barns rättigheter i socialtjänsten har diskuterats med barnrättsrådgivare i besök på Unicef. De erfarenheter som görs i en grupp sprids genom forum där gruppledare och gruppchefer medverkar för en samstämmighet och ett lärande. I samband med egenkontroll av skyddsbedömningar och inledda utredningar inför tertialrapport 2 kommer också barns delaktighet i förhandsbedömningar att analyseras.

Indikatorer

	Ingångsvärde	Jan-20	Feb-20	Mar-20
I.1 BARNES DELAKTIGHET				
Andel anmälningar där barn kommit till tals under förhandsbedömningen	10 %	14 %	21 %	17 %
Andel utredningar där barn varit delaktiga i enskilt möte eller samtal	42 %	55 %	72 %	64 %
Antal uppföljningar där barn deltagit i enskilt möte under uppföljning av insats i heldygnsvård	6	4	4	4
Antal barn med pågående heldygnsvård	93	101	90	95

* ovanstående indikatorer mäter barn aktuella inom barn och familjeenheten

Stöd och skydd

Säkerställa att skyddsbedömningar görs kontinuerligt

Åtgärder syftar till att säkerställa att barn får det skydd och stöd de behöver. I mars månad genomfördes en egenkontroll av samtliga inkomna orosanmälningar, 275 stycken avseende 168 barn. 53% av orosanmälningarna rörde pojkar och 47% flickor. I samtliga orosanmälningar är skyddsbedömning gjord. Endast ett barn var i behov av omedelbart skydd. Det finns motivering i samtliga skyddsbedömningar och beslut är fattade om att inleda eller inte inleda utredning. Utredning inleddes i 45 %.

Granskningen visar att arbetet med skyddsbedömningar har fått genomslag och att risken inte kvarstår i denna del. Arbetet kring kvalitén i skyddsbedömningar fortgår för att hålla en hög nivå.

Inleda utredning

Åtgärder syftar till att utredning inleds när barn är utsatta för våld.

Gruppchef går igenom beslutsunderlagen och resonerar med kommunjurist kring skälen att inte inleda utredning. Därefter vidtas de åtgärder som krävs och kunskapen sprids på enheten samt ingår i det fortsatta utvecklings- och implementeringsarbetet.

Indikator

I egenkontroll gällande orosanmälningar ingick även frågan om att inleda utredning vid våld. I 23% av orosanmälningarna, handlade det om att barnet varit utsatt för eller bevittnat våld. Det handlade om 64 barn. Utredning har inletts i 88 %. Inget barn var i akut behov av skydd. För 8% (fem barn) har utredning inte inletts.

Placerade barn i familjehem/jourhem ◆

Säkerställa god kvalitet av vård i jourhem/familjehem

Åtgärder ska syfta till att vården är god för placerade barn. Risken har sänkts från röd till gul. Gruppchef har dialog med medarbetare och följer upp den individuella plan som finns för alla barn gällande hemgång eller annan flytt, efter tiden i jourhem. Antalet jourhemsplaceringar som överskridit 185 dagar har minskat.

Under perioden april 2019 till mars 2020 var 44 barn placerade i familjehem, under hela den aktuella perioden. 28 barn, vilket motsvarar 64%, har haft minst fyra enskilda samtal med sin socialsekreterare. Antalet enskilda samtal som socialsekreterare genomfört med varje enskilt barn varierar från fyra till elva under det gångna året. 16 barn har haft färre än fyra enskilda samtal med socialsekreterare. I den gruppen har det exempelvis handlat om att ett par enskilda samtal genomförts tillsammans med ett par samtal med annan person. Det kan också handla om att barnet har en för låg ålder, svårigheter med anledning av funktionsnedsättning, att barnet önskar att familjehemmet deltar under samtalen eller att det inte framgår av dokumentationen. För vissa barn har observationer ersatt enskilt samtal. Enskilda samtal har skett med barn i alla åldrar.

Familjehemsvården har rekryterat, utrett och fått sju hem godkända som nya familjehem, varav tre är nätverkshem. Utredningar pågår av ytterligare fem familjehem som förväntas godkännas innan sommaren, varav två är nätverkshem. Två konsulentstödda familjehem har övergått i egen regi och dialog förs med ytterligare två familjehemsbolag om att överta konsulentstödda familjehem. Barn och familjeenheten fick utökad budget för en familjehemssekreterare (900 tusen kronor) för att kunna fokusera på rekrytering av familjehem. Det har lyckats över förväntan, antalet jourhemsplaceringar har blivit färre och kortvarigare vilket har resulterat i mer än en halvering av antalet dygn för kvartal 1 2020 jämfört med kvartal 1 2019. Under tertial 1 har 17 familjehemsutredningar inletts vilket har resulterat i att sju familjehem har rekryterats jämfört med noll rekryteringar under 2019. Det ger en kostnadsminskning med cirka 3,3 miljoner kronor per år. När ett antal familjehem har rekryterats behöver ytterligare en familjehemssekreterare anställas för att kunna följa upp och stödja familjehemmen i deras arbete.

Indikator

	Ingångsvärde		
	Jan -20	Feb-20	mars-20
2.2 PLACERADE BARN I JOURHEM/FAMILJEHEM			
Antal placeringar i jourhem inkl. tillfällig placering i nätverkshem som pågått mer än 6 månader	10	16	7
Antal pågående placeringar i jourhem inkl. tillfällig placering i nätverkshem	25	24	16
Andel av pågående placeringar i jourhem som pågått mer än 6 mån	40 %	67 %	44%

* mätningen är en ögonblicksbild för den dagen mätningen gjordes, oftast den sista dagen i månaden

Maximalt värde för skattepengarna

Bristande uppföljning och måluppfyllelse

Implementera framarbetat målarbete

Aktuell åtgärd ska syfta till att införa arbetssätt med mål, måluppföljning och måluppfyllelse för varje barn. Att införa mätbara mål som är tydliga för familjen och möjliga att följa upp är ett långsiktigt arbete. Inledningsvis sker dock vissa prioriteringar utifrån hur ingripande insatsen är. Det har tagits fram en checklista för seniora socialsekreterare och gruppleddare. Under hösten 2020 kommer detta arbete att behöva pågå i flera steg och följas upp av enhetsledningen.

Helhetssyn och samordning

Samordna och tydliggöra roller och uppdrag

Åtgärder syftar till att tydliggöra roller och ansvar så att alla samspelar för barnets bästa. Det finns en struktur med regelbundna möten i utvidgad enhetsledning och enhetsmöten, som även pågått via videolänk under Corona pandemin. Gemensamma forum har bildats i syfte att arbeta likartat. Genom de strukturer som upparbetats inom enhetsledningen är det naturligt att vi hjälps åt över gruppgränserna. Samverkan kommer vara ett tema för höstens utvidgade enhetsledningar. I mätningen visar resultatet att det skett en viss positiv förflyttning inom alla områden, men särskilt när det gäller att vi prioriterar rätt saker och samspelar effektivt.

Indikator

Uppföljning har genomförts som en pulsmätning av några frågor från medarbetarundersökningen. Utgångsvärdet är medarbetarenkäten som genomfördes hösten 2019. Fokus helhetssyn och samordning.

Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt	BoF Uppföljning medarbetarundersökning		3,44	62%
	Barn- och familjeenh 2019		3,25	88%
Jag har de arbetsförutsättningar som behövs för att nå målen	BoF Uppföljning medarbetarundersökning		3,58	96%
	Barn- och familjeenh 2019		3,29	93%
På min arbetsplats prioriterar vi rätt saker	BoF Uppföljning medarbetarundersökning		3,72	96%
	Barn- och familjeenh 2019		3,21	93%
På min arbetsplats är arbetet organiserat på ett effektivt sätt	BoF Uppföljning medarbetarundersökning		3,37	98%
	Barn- och familjeenh 2019		3,09	95%
På min arbetsplats samspelar vi effektivt	BoF Uppföljning medarbetarundersökning		3,72	98%
	Barn- och familjeenh 2019		3,17	98%
På min arbetsplats tar vi ansvar så att inget hamnar mellan stolarna	BoF Uppföljning medarbetarundersökning		3,78	93%
	Barn- och familjeenh 2019		3,58	95%

Utveckla kvalitetsarbetet

Åtgärderna syftar till att utveckla kvalitetsarbetet så att alla medarbetare blir delaktiga och bidrar till kvalitetsutvecklingen på ett systematiskt sätt. Genomförda kartläggningar/granskningar presenteras för samtliga grupper, men fördjupat i de grupper som mest berörs, som ett led i att öka kvalitén för barnen. Juridisk handledning har införts. Arbetet med åtgärdsplanen har skett på ett systematiskt sätt och bidrar till lärande i organisationen. Medarbetare efterfrågar vad kartläggningar har visat och kommer med förslag på ändrade arbetsätt. Kvalité och ekonomi är ett tema för samtliga enhetsmöten. Ett arbete pågår för att komma fram till hur indikatorn ska följas upp.

Indikator

Medarbetares upplevda delaktighet i kvalitetsarbetet. Kunskap om vilka egenkontroller som berör den verksamhet medarbetaren arbetar i.

Verksamhetsuppföljning och utveckling

Utveckla uppföljning av verksamhet samt ekonomi

Pågående åtgärder syftar till att ta fram en modell för att använda verksamhetsmått som stöd för den ekonomiska analysen. En modell är framtagen och prövas inom barn och familjeenheten under våren.

Pågående åtgärder syftar till att öka kompetensen och skapa förutsättningar för analys och medvetna beslut utifrån en sammantagen bild av ekonomi och verksamhet. En tydligare

struktur för uppföljning av budgeten är framtagen för grupper, enhet och ledningsgrupp. Det som kvarstår är sätta formerna för uppföljning och utveckla hur läget när det gäller till exempel placeringar från grupperna sammanställs till en helhet. Det behöver också bli tydligare hur den sammantagna kunskapen används i prognosarbetet. Modellen behöver även följas upp för att se om den skapar mervärde jämfört med tidigare sätt att följa upp verksamhet och ekonomi.

Indikator

Uppföljning av verksamhetsmätt som stöd för den ekonomiska styrningen. Uppföljning av nyckeltal och mått på olika nivåer. Framtagen struktur för uppföljning och ekonomistyrning.

Utveckling av uppföljningsverktyget QlikSense har fortsatt under våren och nu går det att följa upp antalet vårddyggn för barn och unga 0-20 år vilket ökar precisionen i den ekonomiska uppföljningen. I månadsrapporterna ingår numera regelbundet verksamhetsmätt för barn och unga 0 till 20 år som en del av uppföljningarna. Grupperna följer sin grupps verksamhet genom Qlik Sense.

Kontinuitet ■

Rätt bemanning och rätt kompetens

Syftet med åtgärden är att personal rekryteras utifrån kompetens och erfarenhet som svarar mot målgruppens behov. Enheten har rekryterat fem seniora socialsekreterare för att ge ett handfast stöd till ny och oerfaren personal. Tre är under introduktion i sin nya roll och efter sommaren har samtliga tillträtt sina tjänster. Vid varje rekrytering sker ett noggrant urval för att svara mot behoven på enheten.

Indikatorer

		januari	februari	mars	april
5.2	KONTINUITET				
	Antal vakanta tjänster som håller på att/ eller som ska ersättningsrekryteras	5	4	10	9
	Personalomsättning	0%	2,4%	2,4%	0 %
	Antal inhyrda socialsekreterare	6	5	5	6

	Andel handläggare med erfarenhet av arbete i den sociala barn och ungdomsvården	I februari 2019	I februari 2020
5.2	KONTINUITET		
	Kortare än 1 år	4%	8%
	Minst 1 års erfarenhet	96%	92%
	Minst 3 års erfarenhet	71%	84%
	Fem års erfarenhet eller längre	48%	63%

Resultat från pulsmätning, fokus attraktiv arbetsgivare

Jag kan rekommendera andra att söka jobb på min arbetsplats	BoF Uppföljning medarbetarundersökning		3,31	71%
	Barn- och familjeenh 2019		3,12	83%
Nacka kommun är en arbetsgivare som har gott anseende/ gott rykte	BoF Uppföljning medarbetarundersökning		2,67	60%
	Barn- och familjeenh 2019		2,53	88%

Förbättrad introduktion

Åtgärder syftar till att säkerställa en trygg och effektiv introduktion. Utarbetad checklista för introduktion av nyanställda socialsekreterare har börjat användas av chefer from april månad. Arbete pågår med att ta fram förslag på introduktionsutbildning, då Yrkesresan för socialsekreterare inom barn och unga inte kommer lanseras i närtid. Förslaget till introduktionsutbildning kommer presenteras på utvidgad enhetsledning i maj månad och beräknas starta i september. Pulsmätning nedan genomfördes i april månad.

Indikator

Åtgärderna har följts upp genom en pulsmätning, med fokus introduktion.

När jag anställdes fick jag en bra introduktion till mitt arbete	BoF Uppföljning medarbetarundersökning		2,78	33%
	Barn- och familjeenh 2019		2,89	100%
När jag anställdes fick jag en bra introduktion till min arbetsgrupp/enhet	BoF Uppföljning medarbetarundersökning		3,00	35%
	Barn- och familjeenh 2019		2,67	100%

		januari	februari	mars	april
5.2	KONTINUITET				
	Antal medarbetare anställda inom de senaste 6 månaderna, d.v.s. i introduktion.	21	12	12	9

